

Asia: VN/8392/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

2 a § Maksun periminen / Uttag av avgif

Esityksen mukaan.

2 b § Päätös maksukyvyn mukaan määräytyvästä maksusta / Beslut om avgift som bestäms enligt betalningsförmågan

Esityksen mukaan.

3 § Käyttämättä jätetystä palvelusta perittävä maksu / Avgift för oanvänd service

Luonnoksen esitys maksun perimisestä käyttämättä jätetystä palvelusta on perusteltu. Tähän liittyen on kuitenkin otettava huomioon maksun perimisen kohtuullisuus ja että, asiakkaalle on tuotu tiedoksi tämä perintämahdollisuus aikaa varattaessa sekä ohjeistus varatun ajan peruuttamiseen. Perumaton käynti on turhaa ja tuottamatonta aikaa.

5 § Maksuttomat terveyspalvelut / Avgiftsfria hälsovårdstjänster

On hyvä, että terveydenhuollon maksullisuus/ maksuttomuus käytäntöjä yhtenäistetään lainsäädännöllä ja tällä varmistetaan kansalaisten yhdenvertaisuutta asuinkunnasta riippumatta. Lain soveltamisohjeisiin tulee tehdä täsmennyksiä, jotta tulkinta ja käytännöt muodostuvat yhdenmukaisiksi esim. onko kyse hoitaja- vai lääkäriin vastaanotosta.

Hoitajavastaanottojen osalta maksuttomuus on perustelua, koska tällä voidaan nopeuttaa hoitoon pääsyä, parantaa palvelujen saatavuutta ja myös edistää työnjakoa ei ammattiryhmien välillä perusterveydenhuollossa.

Samalla on kuitenkin tarkasteltava maksuttomuuden vaikutuksia kuntien / kuntayhtymien talouteen ja varmistettava riittävä rahoitus sosiaali- ja terveyspalveluihin esim. valtionosuuksilla.

Asiakasmaksutulosten pienentyminen tulee korvata kunnille täysimääräisesti peruspalvelujen valtionosuuksissa lain voimaantulosta alkaen.

6 a § Maksukatto / Avgiftstak

Maksukaton laajennus helpottaa erityisesti paljon palveluita käyttäviä asiakkaita/perheitä. Suun terveydenhuollon maksujen huomioiminen maksukatossa lisää asukkaiden aktiivisuutta hoitaa hampaitaan. Tätä voidaan pitää hyvänä kaupunkilaisten näkökulmasta.

Tiedotus maksukatosta, siihen sisältyvistä palveluista sekä maksukaton täyttymisen seurannasta ovat keskeisiä niin asiakkaille kuin eri toimijoillekin.

7 b § Palvelun pitkäaikaisuus / Servicens långvariga karaktär

Esityksen mukaan.

7 c § Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon maksu / Avgift för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, långvarig familjevård och långvarig slutenvård

Selkeyttää ja yhdenmukaistaa kuntien/kuntayhtymien käytäntöjä maksuperusteiden määrittelyssä ja vähimmäiskäyttörajan suuruudessa. Vähimmäiskäyttörahan nostaminen 165 € on perusteltua, koska esim. tehostetussa palveluasumisessa asiakkaalle jää edelleen maksettavaksi mm. lääkekulut, henkilökohtaiset ostokset. Keskeistä ottaa huomioon puolison tulo maksujen määräytymisessä, samoin kohtuullinen käyttövara asiakkaalle.

On kuitenkin otettava huomioon, että vähimmäiskäyttörahan tuominen lainsäädäntöön lisää kunnille / kuntayhtymille aiheutuvia kustannuksia. Tämä tulee ottaa huomioon kunnille tulevissa peruspalvelujen valtionosuuksissa.

10 b § Pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta, pitkäaikaisesta perhehoidosta ja pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun perusteena olevat tulot / Inkomster som utgör grund för avgiften för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, långvarig familjevård och för långvarig slutenvård

Esityksen mukaan.

10 c § Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa / Avdrag från inkomsterna för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, långvarig familjevård och långvarig slutenvård

Esityksen mukaan.

10 d § Tuloista tehtävät erityiset vähennykset pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa perhehoidossa / Särskilda avdrag från inkomsterna för långvarigt serviceboende med heldygnsvård och långvarig familjevård

On hyvä, että otetaan huomioon esim. kohtuulliset asumismenot, lääkkeet, hoitotuotteet tuloista tehtävinä vähennyksinä.

10 e § Jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta sekä pitkäaikaisesta asumispalvelusta perittävä maksu / Avgift för fortlöpande och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice

Keskeistä on saada yhdenmukaisesti määräytyvät asiakasmaksut ja mitä palvelumaksuun sisältyy esim. kotikäynnit, asumisyksikön kuukausimaksu

10 f § Jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta sekä pitkäaikaisesta asumispalvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot / Inkomster som utgör grund för avgiften för fortlöpande och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice

Esityksen mukaan.

10 g § Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvassa ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa sekä pitkäaikaisessa asumispalvelussa / Avdrag från inkomsterna för fortgående och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice

Esityksen mukaan.

10 h § Tukipalvelut ja asumispalveluun liittyvät palvelut / Stödtjänster och tjänster i samband med boendeservice

Pitkäaikaiseen tehostettuun palveluasumiseen liittyvistä tukipalveluista ei saisi periä erillistä maksua.

Vaatii selkeytystä, milloin erillisiä maksuja voidaan periä esim. asumispalveluissa ja miten määritellään pitkäaikainen asumispalvelu, jossa kunta tai kuntayhtymä voi periä maksuja erillisistä tukipalveluista. Myöskin pitkäaikaisessa asumispalvelussa tulee varmistaa, että tukipalvelujen maksut pysyvät kohtuullisina suhteessa asiakkaan tuloihin ja että hänellä on varaa ostaa tarvittavia palveluita (esim. ateriapalvelu) ja että tukipalvelujen hankinnan jälkeen asiakkaalla on varaa myös esim. lääkkeiden hankintaan. Välttämättömiin tukipalveluihin esim. turvapalvelu, tulisi olla maksukatto.

10 i § Laskennallinen metsätulo / Kalkylerad inkomst av skog

Esityksen mukaan.

10 j § Maksun määrääminen ja tarkistaminen / Bestämmande och justering av avgift

-

10 k § Palvelun keskeytyksen vaikutus asiakasmaksuun / Hur avbrott i servicen påverkar klientavgiften

Esityksen mukaan.

11 § Maksun alentaminen ja perimättä jättäminen / Nedsättning och eftergift av avgift

Asiakkaan kannalta on keskeistä, että hän saa tietoa maksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä jo ensimmäisen palvelutapahtuman yhteydessä. Tieto on annettava siten, että asiakas riittävästi ymmärtää sen sisällön, toimintakäytännöt sekä annettava hänelle tarvittavat yhteystiedot lisätietojen saamiseen.

Asiakasmaksun asiakaskohtaisen alentamisen arviointiin tarvitaan selvät, oikeudenmukaiset ja valtakunnalliset pelisäännöt.

13 § Muulta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu / Avgift av dem som inte är bosatta i Finland

-

14 § Tulojen, korvausten tai saamisten periminen kunnalle tai kuntayhtymälle / Uppbärande av inkomster, ersättningar eller fordringar till kommunen eller samkommunen

-

14 a § Viranomaisten tiedonsaantioikeus / Myndigheternas rätt att få upplysningar

-

15 § Muutoksenhaku / Ändringssökande

Muutosten aiheuttamien tulojen vähennys tulisi selvittää ennen lain voimaantuloa sekä varmistaa maksutulojen menetyksestä aiheutuva täysmääräinen korvaus kunnille. Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän osalta tulojen menetyksen arvioidaan olevan noin 3 miljoonaa euroa ja lain edellyttämien lisävaatimusten täyttämisen lisäkustannukset noin 1 miljoonaa euroa -> nämä näkyvät suoraan kuntayhtymän jäsenkuntien menoissa.

Voimaantulo (alustava voimaantuloajankohta 1.1.2021) Ikraftträdande

-

Loippo Marja
Lahden kaupunki - Kaupunginhallitus 30.3.2020 § 84